

— | | —

Mark Boog

De rotonde

Roman in verzen

Cossee
Amsterdam

— | | —

I

En ontzaglijk de eeuwige vuurhaard brandt

(J.A. dèr Mouw)

Oorverdovend razen de motoren.

1

De kranen die de dagen takelen van hier
naar ginder draaien knarsend overuren.
Van Dam, gekleed, verlaat zijn huis.

In zijn lange jas de overblijfselen
van eerder leven: bonnen, pepermint,
een pen, portemonnee gevuld met geld
dat vaak gebruikt is en met kaarten:

krediet-, parkeer-, visite-, korting-.
Koel en ijverig de werkdag, als altijd.
Het duurt niet lang voor hij de stad uit is,
die modderpoel van oud en ouder zeer.

Hij ziet de weg.
Hij buigt het hoofd.
Het onweert in de verte.

Het kruispunt waar zijn redding wacht ligt ver
buiten de stad. Hij gaat te voet, het moet
een pelgrimstocht zijn, een beproeving.
In de polder, tussen wei en sloot en leegte,

2

waar de rechte wegen kruisen, daar
moet het contract met bloed bekrachtigd.
Veel te laat, tien jaar of meer, dat kan hij zich
verwijten – lafaard, nietsnut, onbenul –

maar toch. Er is nog tijd genoeg. Die ziel,
daar heeft hij nooit iets aan gehad, die is
nog nooit door wie dan ook herkend. ‘Verkocht!’
Zo zal het gaan. Van Dam is dan een ander.

Hij ziet de weg.
Hij buigt het hoofd.
Het onweert in de verte.

De middag is een dreigende. De lucht
boven de stad is helder, maar het broeit.
De straten vol met haast. Kantoorgebouwen
lopen leeg. Er is een vreemde kilte

3

in de wind die tussen hoge huizen
onvoorspelbaar waait. Toch zweet Van Dam,
alsof hij ziek is of gedronken heeft.
Hij veegt zijn voorhoofd af, versnelt zijn pas.

Het is veel stiller dan gebruikelijk.
Gedempte stemmen. Doffe stappen. Niemand
viert het einde van de werkweek in
de kroeg. De vrijdag houdt zijn adem in.

Hij ziet de weg.
Hij buigt het hoofd.
Het onweert in de verte.

Onooglijk wordt het. Almaar lelijker,
vanuit het centrum naar de randen van
de stad. Grijs en somber is het leven
in de buitenwijken – als Van Dam.

4

Rondom een landschap dat gemiddeld is,
plat en overzichtelijk, het landschap
dat hij zoekt. Het vlakke land is troost.
Want dieptepunten kent hij, hoogten ook:

de souvernirs bewaart hij, ongewild.
Een diepe weerzin overvalt Van Dam
zodra hij weg gaat gooien, dus hij gooit
niet weg. Bewaart, bewaart. Tot het te veel is.

Hij ziet de weg.
Hij buigt het hoofd.
Het onweert in de verte.

Dus moet hij zelf maar weg. Er zit niets anders op. 5
Ver weg, zo ver dat hij een huls wordt,
leegte met een vel erom, een nieuwe man.
Die dan voorzichtig kan gevuld.

Een landkaart heeft hij niet. Hij kent het hier.
Er nestelt – ongenode gast – in hem
een navigatiesysteem met strenge lijnen.
Meer: er broedt van alles. Ei naast ei.

Vaak koekoeksei. Van Dam is goedgezind.
Eigen of van buiten opgelegd:
steeds lastiger het onderscheid. Hij vreest
elk ei, de eerste barsten ziet hij al.

Hij ziet de weg.
Hij buigt het hoofd.
Het dondert in de verte.

Verdwijnen wil Van Dam, zo'n eind verwijderd 6
raken van het vuige broeien dat de kou
het broedsel ombrengt. Jammer dat
zijn dolgedraaide hoofd steeds met hem meereist,

dat hij de warme theemuts schedeldak
niet af kan zetten, geen moment. In hem
komt uit een oude, klinkende voorspelling,
waarvan hij de bewoordingen vergat.

Het moet een mooie avond zijn geweest,
hij was nog jong. Aangesproken schoonheid,
aan de toeg van een café, vervloekte hem.
'Met jou loopt het slecht af.' Zoiets.

Hij kent de weg.
Hij buigt het hoofd.
Het onweert in de verte.

'Je zult nog dieper zinken, engerd.' Kan ook. 7
Maar nu de vlucht, de lange, rechte paden,
boomomzoomd, langs velden en door dorp
na dorp waarin geen ondergang bestaat –

dat hoopt hij toch. Idylle tegemoet,
tegen beter weten in, want zelfs
de meest verstokte stadsbewoner weet
dat iedereen zijn eigen metropool is.

Toch: de bomen, hoe nabij ook, maken
ruimte, zijn verschiet. Ze geven richting
aan de smalle weg. Mompelend Van Dam
bemerkt dat hij het hoofd laat zakken.

Hij gaat de weg,
gebogen hoofd.
Het onweert in de verte.